

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 38/18, 28 Eylül 2018)

Geçen hafta neler oldu?

*** Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı hareketlarına benzer bir adımı Fırat'ın doğusu için de atacağız” dedi.

*** Erdoğan, rahip Brunson'un terör örgütleriyle ilişkili olduğunu savundu, yargı sürecine müdahale edemeyeceğini söyledi. Olayının ekonomiyle ilişkisinin bulunmadığını belirten Erdoğan; “Şu an ekonomik sıkıntı abartılacak bir sıkıntı süreci değildir. Türkiye kendi imkanlarıyla bunu aşacaktır.” dedi.

*** ABD ile ilişkilerde kapatılması gereken ciddi bir mesafe bulunduğunu belirten Erdoğan “stratejik ortaklığımız bu çalkantılı dönemin de üstesinden gelecektir” dedi. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, ABD yaptırımlarına Ankara'nın uymayacağını ve İran'la ticaretine devam edeceğini söyledi.

*** MHP, af teklifini Meclis'e sundu. AKP'de ise konuyla ilgili olarak af kapsamına şahsa karşı işlenen suçların da alınması ve organize suç örgütlerinin de yararlanacak olmasıyla ilgili çekinceler mevcut. Tasarının geleceğinin ne olacağı halen meçhul.

*** AKP ve MHP'nin yerel seçimde ittifak için prensipte anlaştığı açıklandı.

*** Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye'deki politik ortamın giderek artan şekilde öngörülemez hale geldiğini ve hükümetin döviz mevduatlarına müdahalede bulunma riski olduğunu belirtti.

*** MİT TIR'ları davasında Enis Berberoğlu'na verilen 5 yıl 10 ay hapis cezasını onayan Yargıtay'ın gerekçesi açıklandı. Söz konusu MİT faaliyetinin 'devlet sırrı niteliğinde' olduğu, bu bilgilerin sır olarak korunmasının gerekli olduğu savunuldu. Bu karar Meclis Genel Kurulu'nda okunursa Berberoğlu'nun vekilliği düşecek ve kalan cezasının infazı için yeniden cezaevine konulacak.

*** 6 yıldır uygulamada olan bireysel başvuru sistemine ilişkin istatistikler AYM'nin 2018'de verdiği hak ihlali kararı sayısının, son 5 yılın gerisine düştüğünü ortaya koydu. Yıl içerisinde 27 bin 356 başvuru yapılan yüksek mahkeme bu süre zarfında sadece 236 hak ihlaline hükmetti. Toplam ihlal kararları içinde 2018 yılındaki kararlar, yüzde 8.2'ni oluşturdu.

*** AP, Türkiye'nin AB üyelik sürecine destek için yapılması planlanan 70 milyon avroluk yardımı iptal etmeye hazırlanıyor. Bütçe Komitesi, bu karara gerekçe olarak Ankara'nın hukukun üstünlüğü ilkesi ve insan hakları konusunda ilerleme sağlayamamasını gösterdi.

*** RTÜK, internet yayınlarına geniş yasak, denetim ve yaptırım öngören yönetmeliği kabul etti.

*** Ekonomik güven endeksi Eylül ayında yüzde 15.4 ile son 10 yılın en büyük düşüşünü gerçekleştirerek, Mart 2009'dan beri en düşük olan 71 düzeyine indi.

Yargılanan “Barış Akademisyenleri”

Barış İçin Akademisyenlerin “*Bu suça ortak olmayacağız*” bildirisini imzaladıkları için yargılanan Boğaziçi Üniversitesi'nden Prof. Dr. B.K. ve Yrd. Doç. Dr. O.A.' ile Galatasaray Üniversitesi'nden Öğretim Görevlisi Zübeyde Gaye Çankaya Eksen ile Yrd. Doç. Dr. N.Ö. ‘örgüt propagandası’

suçlamasıyla 1 yıl 3'er ay hapse mahkum oldu. Mahkeme heyetleri hükümlerin açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi. Böylece bildiri nedeniyle hakkında şu ana kadar dava açılan 280 akademisyenden 27'sinin yargılanması mahkumiyetle sonuçlanmış oldu.

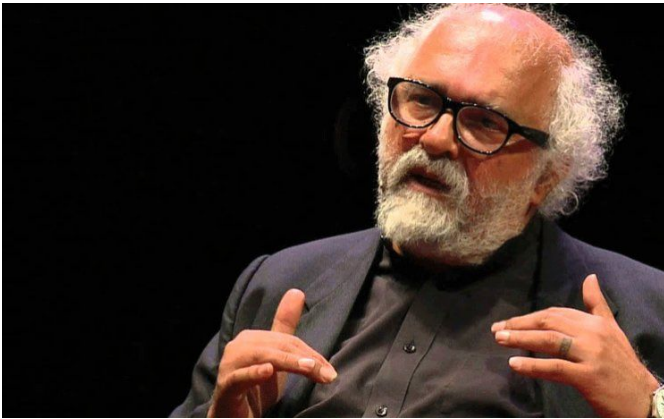

Sanatçı Ferhat Tunç'a ‘örgüt propagandası’ndan hapis cezası

İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi, 2015 ve 2016 yıllarında sosyal medya hesaplarından yaptığı paylaşımlar nedeniyle ‘örgüt propagandası’ suçlamasıyla yargılanan sanatçı Ferhat Tunç'u ertelemesiz 1 yıl 11 ay 12 gün hapse mahkum etti. Mahkumiyet

kararının ardından Tunç'un daha önce aldığı ve ertelenen dört ceza ile ilgili kovuşturmalar da yeniden başlatılacak.

Tunç'un yaşadıklarının Türkiye'de otoritelerin sanatçılara saldırılarının kanıtı olduğunu belirten Freemuse (Freedom of Musical Expression - Müziksel İfade Özgürlüğü) bir imza kampanyası başlattı. Dayanışma çağrısı yapan Danimarka merkezli sivil toplum örgütü Tunç hakkındaki bütün suçlamaların kaldırılmasını istedi. Katılım için; <https://goo.gl/9E72DU>

Yayıncı Ragıp Zarakolu'nun yargılandığı dava 30 Kasım'a ertelendi

2011 yılında Barış ve Demokrasi Partisi'nin (BDP) Siyaset Akademisinde yaptığı konuşma nedeniyle ‘örgüt propagandası’ ile suçlanan yayıncı Ragıp Zarakolu'nun yargılanmasına İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesinde devam edildi.

Duruşmada avukat Sennur Baybuğa'nın kırmızı bülten kararına yaptığı itirazın reddedildiği ancak red kararının tebliğ edilmediği ortaya çıktı. Ayrıca mahkeme heyeti, Aralık 2013'ten beri İsveç'te yaşayan Zarakolu'nun savunmasının yurtdışında alınabilmesi için Temmuz ayında yapılan başvuruyu da bu duruşmada reddetti. Dava 30 Kasım 2018 tarihine ertelendi.

Dosya kapsamında 2011'in Ekim ayında tutuklanan 2012'nin Nisan ayında tahliye edilen Zarakolu hakkında duruşmalara katılmadığı gerekçesiyle 7 Haziran 2018'de kırmızı bültenle arama kararı alınmıştı.

Haberi nedeniyle gözaltına alınan gazeteci Ergün Demir serbest bırakıldı

Kocaeli'de intihar eden bir yurttaş ile ilgili yaptığı haber nedeniyle gözaltına alınan gazeteci Ergün Demir çıkarıldığı mahkemece serbest bırakıldı.

Demir, genel yayın yönetmenliğini yaptığı Astakoshaber adlı internet sitesinde yayımlanan haberinde 45 yaşındaki yurttaşın oğluna okulun istediği pantolonu alamadığı için intihar ettiğini yazmıştı. Olayın ülke gündemine gelmesinin ardından Kocaeli Valiliği haberin gerçeği yansıtmadığını öne sürmüştü, gazeteciye suçlamıştı. Demir, bu açıklamanın üzerine "*İsmail Devrim haberinin belgesi*" başlığıyla intihar eden yurttaşın eşiyle yaptığı konuşmayı yayınlamıştı.

Röportajı nedeniyle "gizli ses kaydı almak" suçlamasıyla gözaltına alınan gazeteci adliye çıkışında "*Bir aile trajedisini yazdım... Haberin doğruluğunu teyitlemek için ses kaydını yayınladım... Mağdur kadını, kocasını ve beni suçlayan boyuta gelindi.*" dedi.

Belediye başkanını hedef gösterdiği gazeteci ifadeye çağrıldı

Sosyal medya hesabından Rize'de bulunan bir çınar ağacının kesilmesine dair bir video paylaşımını uygulamayı eleştiren gazeteci Deniz Varlı AKP'li belediye başkanı tarafından hedef gösterildi. Asıl mesleği peyzaj mimarlığı

olan Varlı, söz konusu paylaşım nedeniyle açılan soruşturma kapsamında emniyette ifade verdi.

Varlı, belediyenin tarihi bir çınarı kestğine dair görüntüleri 23 Eylül 2018 günü sosyal medya hesabından duyurmuştu. Varlı belediyenin "*Bulvar açma bahanesiyle tarihi 300 yıla dayanan Rize Orta Cami'yi de yıktığını*" yazmıştı. Olayın sosyal medyada gündem olmasının ardından Rize Belediyesi'nin AKP'li başkanı Prof. Dr. Reşat Kasap kendisini yalancılıkla suçlamış ve "Rize'ye zarar veriyor" diyerek Varlı'yı hedef göstermişti. Kasap açıklamasında "*Bundan*

sonra güzel Rize'miz hakkında en ufak haksız iddia ve söylemlere karşı tepkilerimizi daha da ağırlaştıracağız” diyerek tehditte bulunmuştu.

Gazeteci Alican Uludağ'ın haberine TCK 301'den soruşturma

Cumhuriyet gazetesi muhabiri Alican Uludağ hakkında, İzmir'de ev hapsinde tutulan ABD'li rahip Andrew Brunson'la ilgili kaleme aldığı “Bir tahliyenin yargısal analizi: Tutan da bırakan da yargı mı, devlet mi?”

başlıklı haberi nedeniyle soruşturma açıldı. Brunson'ın ev hapsi şartıyla tahliye edilmesinin “yargının değil siyasetin inisiyatifi” olduğunu yazan gazeteci TCK 301. Madde kapsamında ‘yargı organları aşağılamak’ ile suçlandı.

Gazeteci Sertaç Kayar beraat etti

8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinliklerinde çektiği fotoğraf nedeniyle Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan gazeteci Sertaç Kayar ilk duruşmada beraat etti. Çektiği fotoğrafta görünen iki polislin mücadelede görev alan kişileri hedef

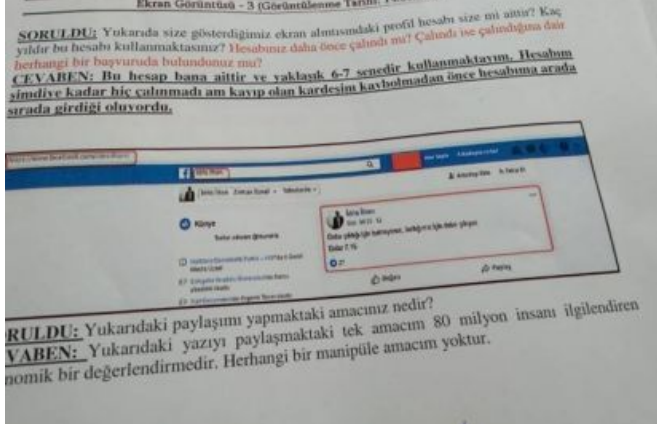
şikayeti üzerine açılan davada gazeteci ‘terörle göstermek’ ile suçlanıyordu.

TRT'den ihraç edilen kameraman ‘Erdoğan’a hakaret’ten mahkum oldu

Eski TRT kameramanı Binali Erdoğan sosyal medya üzerinden Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla yargılandığı davada 10 hapis cezasına çarptırıldı. İzmir 25. Asliye Ceza Mahkemesi hükmün açıklanmasının geri

bırakılmasına karar verdi. Dosya kapsamında 32 gün tutuklu kalan Binali Erdoğan, söz konusu paylaşımları nedeniyle TRT'den ihraç edilmişti.

Ekonomik krizle ilgili sosyal medya paylaşımına tutuklama

HDP'nin Siirt İl Genel Meclisi eski üyesi İdris İlhan sosyal medya paylaşımları nedeniyle tutuklandı. “Dolar yükseldiği için batmıyoruz, battığımız için dolar yükseliyor. Dolar: 7.15” şeklindeki paylaşımı nedeniyle ‘örgüt

propagandası yapmak' ve 'Sermaye Piyasası Kanunu'na muhalefet' ile suçlanan İlhan Siirt E Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

Tamer Doğan'a tutuklu müvekkillerinin avukatlığını yapma yasağı

Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliği, avukat Tamer Doğan'ın tutuklanan müvekkilleri Avusturyalı gazeteci Max Zirngast, Hatice Göz ve Mithatcan Türetken'in avukatlığını yapmasını yasakladı. Karara Doğan hakkında İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde

görülen dava gerekçe gösterildi.

Doğan, söz konusu dosyada ‘örgüt üyeliği ve propagandası’ suçlamasıyla Mart 2016’da gözaltına alınan Özgürlükçü Hukukçular Derneği üyesi 31 avukat arasındaydı ve çıkarıldığı mahkemece serbest bırakılmıştı. Mevzuata göre örgüt üyeliğiyle ilgili suçlama nedeniyle hakkında soruşturma ve kovuşturma yürütülen avukatların müdafilik ve vekillik görevini üstlenmeleri yasaklanabiliyor.

Üniversite öğrencisi makalesi nedeniyle okuldan uzaklaştırıldı

İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencisi Doğan Barış “Üniversiteli” gazetesinde yayımlanan ve AKP'nin eğitim politikasını eleştirdiği “Kampüsteki Laiklik Bayrağını Yükseltmeye Dair” başlıklı yazısı

nedeniyle rektörlük tarafından bir hafta okuldan uzaklaştırıldı.

Yasaklanan kitaplar

Çukurca Sulh Ceza Hakimliği, Avesta Yayınları tarafından basılan üç kitap hakkında yasaklama ve toplatma kararı verdi. Karara gerekçe olarak eserlerin 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçu kapsamında olması' gösterildi.

Yasaklanan kitaplar şöyle:

*Kürt Ulusal Hareketi, Chris Kutschera, Fransızcadan Çeviren: Fikret Başkaya,

2001

*Kürtler ve Kürdistan, Abdurrahman Qasimlo, İngilizceden Çeviren: İbrahim Bingöl, 2009

*1880 Kürt Ayaklanması Şeyh Ubeydullah Nehri, Celîlê Celîl, Rusçadan Çeviren: Yaşar Abdülselemoğlu, 2014

AYM kararları

Anayasa Mahkemesi (AYM), "Azınlık Hakları ve Kültürel Haklar Raporu" nedeniyle saldırıların hedefi haline gelen ve tehdit edilen Prof. Dr. Baskın Oran 'ın 'yaşam ve ifade özgürlüğü' haklarının ihlal edildiğine hükmetti. Oran'a 27 bin TL manevi tazminat ödenmesine karar veren AYM, dosya kapsamında yaşam hakkının korunması

ve ifade özgürlüğü kapsamında devletin pozitif yükümlülüklerini yerine getirmediğini belirtti.

AYM, Ankara Büyükşehir Belediyesi eski başkanı Melih Gökçek'e "yolsuzluk şampiyonu" dediği için tazminat cezasına çarptırılan şair Nihat Behram'ın 'ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine karar verdi. Sol gazetesinde 27 Ekim 2013'te yayınlanan "Vızz gelir" başlıklı köşe yazısında Gökçek'in ODTÜ ormanındaki ağaç katliamını eleştiren Behram, Ankara 25. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından 'basın yoluyla hakaret suçu işlediği' suçlamasıyla manevi tazminat ödemeye mahkum edilmişti. AYM, Behram'a 4 bin TL manevi tazminat ile yargılama giderlerinin ödenmesine karar verdi.

AYM, Cumhuriyet gazetesinde 16 Mart 2015 tarihinde yayımlanan "İşte, Merkez Evler'in Çok Özel Malikleri" başlıklı habere getirilen erişim yasağının da ifade ve basın özgürlüğü ihlali olduğuna karar verdi. Haberin kamu kaynaklarının kullanımı ilgili olduğunu ve bilgilendirme değerinin yüksek olduğunu vurgulayan AYM, konuyla ilgili bir yargılama olmaksızın erişim engeli tedbiri uygulanmasını gerektirecek bir durumun bulunmadığına hükmetti. Gazetenin o tarihteki internet sitesi yayın yönetmeni Oğuz Güven ve haberin yazarı gazeteci Miyase İlknur'a 4000 TL manevi tazminat ve ayrıca mahkeme giderlerinin ödenmesine karar verdi.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- HDP Eski Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ, hakkında hazırlanan 7 ayrı fezlekenin birleştirilmesiyle, 'Terör örgütü yöneticiliği', 'Terör örgütü propagandası yapmak', 'Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet', 'Halkı kin ve düşmanlığa tahrik' ve 'Suç işlemeye tahrik' suçlarından yargılandığı davanın 24 Eylül'de görülen duruşmasında ara kararını açıklayan mahkeme, “üzerine atıl suçlamalara verilen cezanın alt ve üst sınırları esas alınması” ve “kuvvetli suç şüphesi” nedeniyle Yüksekdağ'ın 'tutukluluk halinin devamına' karar verdi, duruşma 5 Kasım'a ertelendi.
- Bakan Berat Albayrak ve kardeşi tarafından ‘Paradise Belgeleri’ haberleri nedeniyle açılan ve Evrensel gazetesinin eski Sorumlu Yazışleri Müdürü Çağrı Sarı'nın yargılandığı davanın üçüncü duruşması 25 Eylül'de görüldü. Hakimin başka bir göreve atanması nedeniyle dava 28 Kasım'a ertelendi.
- Sanatçı Ferhat Tunç'un “örgüt propagandası yapmak” iddiası ile hakkında 9 yıla kadar hapis cezası istenen davanın karar duruşması 25 Eylül'de görüldü. Sanatçıya 1 yıl 11 ay 12 gün hapis cezası verildi.
- Almanya merkezli Welt gazetesinin muhabiri Deniz Yücel'in, Türkiye'de “bir yıl haksız tutukluluk” için açtığı 2.9 milyon TL'lik tazminat davası 25 Eylül'de İstanbul 17. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. Mahkeme, Deniz Yücel 'in talebini gerekçesiz reddetti.
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinliklerinde çektiği fotoğraf gerekçe gösterilerek ‘terörle mücadelede görev alan kişileri hedef göstermek’ suçlamasıyla Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan gazeteci Sertaç Kayar 26 Eylül günü görülen ilk duruşmada beraat etti.
- Barış İçin Akademisyenler'den “Bu suça ortak olmayacağız” bildirisini imzaladıkları için yargılanan Galatasaray Üniversitesi'nden (GSÜ) Öğr. Gör. Zübeyde Gaye Çankaya Eksen ile Yrd. Doç. Dr. N.Ö. 27 Eylül'de İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi görülen duruşmada ‘örgüt propagandası’ suçlamasıyla 1 yıl 3'er ay hapse mahkum edildi. Mahkeme hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi.
- Yayıncı Ragıp Zarakolu'nun 2011 yılında Barış ve Demokrasi Partisi'nin (BDP) Siyaset Akademisinde yaptığı konuşma nedeniyle ‘örgüt propagandası’ suçlamasıyla yargılandığı davanın son duruşması 28 Eylül Cuma günü görüldü. İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen duruşmada mahkeme heyeti, Aralık 2013'ten beri İsveç'te yaşayan Zarakolu'nun savunmasının yurtdışında alınabilmesi için Temmuz ayında yapılan istinabe başvurusunu reddetti. Dava 30 Kasım 2018 tarihine ertelendi.
- Yaklaşık 11 yıldır devam eden Hrant Dink cinayeti davasının üçüncü kez heyet değişiminden sonra bugün görülen duruşması biz bültenimizi hazırladığımız sırada halen sürmekteydi.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI

- 'FETÖ' soruşturması kapsamında açılan davada yargılanan Ahmet Altan, Mehmet Altan ve Nazlı Ilıcak'ın da dahil olduğu altı kişinin İstanbul Bölge Adliyesi 2. Ceza Dairesi'ndeki istinaf duruşması 2 Ekim Salı günü görülecek.
- Gazeteci Can Dündar'ın MİT TIR'larıyla ilgili gazeteci Erdem Gül ile yaptıkları haberler nedeniyle "devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askeri casusluk amacıyla temin etme, devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken

bilgileri casusluk maksadıyla açıklama, cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen ya da tamamen engellemeye teşebbüs etmek ve silahlı terör örgütüne üye olmaksızın bilerek isteyerek yardım etme" suçlamasıyla yargılandığı davanın bir sonraki duruşma 2 Ekim günü İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

- Boğaziçi Üniversitesi İslam Araştırmaları Kulübü'nde (BİSAK) çalışma yapan öğrencilerin Afrin'de hayatını kaybeden 46 askeri anmak için Kuzey Kampüs'te lokum dağıtmasını, 'İşgalin katliamın lokumu olmaz' yazan bir pankart açarak protesto etmek isteyen öğrencilerin yargılandığı davanın gelecek duruşması 3 Ekim'de İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.
- Ankara Üniversitesi'nden KHK ile ihraç edilen akademisyen Cenk Yiğiter'in sosyal medya paylaşımı nedeniyle 'Cumhurbaşkanına hakaret' suçundan yargılandığı dava 4 Ekim günü Ankara 20. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülecek.
- Barış İçin Akademisyenler'in yargılamalarına 4 Ekim Perşembe günü İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edilecek.
- Muş'ta 17 Ekim 2016 tarihinde gözaltına alındıktan sonra tutuklanan ve haber kaynakları ile yaptığı telefon görüşmeleri, haberleri, sosyal medya paylaşımları, TV kanallarıyla yaptığı telefon görüşmeleri nedeniyle 'örgüt üyeliği' ile suçlanan gazeteci İdris Sayılğan'ın tutuklu yargılandığı davanın bir sonraki duruşması 5 Ekim Cuma günü Muş 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

DEĞİŞEN TÜRKİYE

OHAL ve Başkanlık dönemlerindeki gelişmeleri yayınladığımız Xtra bültenlerimizle takip etmeyi sürdürüyoruz. Bu hafta internet yayınlarına "denetim, yayından kaldırma, erişim engelleme, lisans iptali" gibi geniş yasak ve yaptırım öngören RTÜK yönetmeliği kabul edildi. Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren yönetmelikle internetteki radyo ve televizyon yayımları hakim kararı olmaksızın idari işlemlerle yasaklanabilecek. OHAL KHK'ları, Cumhurbaşkanlığı Karar ve Kararnameleri ile diğer Xtra bültenler için [tıklayınız.](#)